



NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 21. juni 2019 kl. 17.35

PDF-versjon 21. juni 2019

21.06.2019 nr. 41

Lov om endringer i verdipapirhandelloven mv. (prospekt, markedsmisbruk, tilsyn og sanksjoner)

Prop.96 LS (2018–2019), Innst.336 L (2018–2019), Lovvedtak 90 (2018–2019). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 12. og 17. juni 2019. Fremmet av Finansdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX (forordning (EU) nr. 596/2014) og nr. 29bd (forordning (EU) 2017/1129).

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak.
- 2 Lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven).
- 3 Lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond (verdipapirfondloven).
- 4 Lov 20. juni 2014 nr. 28 om forvaltning av alternative investeringsfond.

I

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 2-1 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. porteføljeforvaltning,

§ 2-3 tredje ledd skal lyde:

(3) Med porteføljeforvaltning menes diskresjonær forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt.

Kapittel 3 skal lyde:

Kapittel 3. Generelle atferdsbestemmelser mv.

I. Markedsmisbruk, ulovlig spredning av innsideinformasjon, offentliggjøringsplikter mv.

§ 3-1. *Markedsmisbruksforordningen*

- (1) EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) nr. 596/2014 (markedsmisbruksforordningen) gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.
- (2) Når det i loven her vises til markedsmisbruksforordningen, menes forordningen slik den til enhver tid er gjennomført og endret etter første eller fjerde ledd.
- (3) Finanstilsynet er nasjonal tilsynsmyndighet, jf. § 19-1, og har stedlig tilsynsmyndighet etter markedsmisbruksforordningen artikkel 22.
- (4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her og fastsette bestemmelser i forskrift om meldinger som skal sendes til tilsynsmyndigheten i forbindelse med utsatt offentliggjøring av innsideinformasjon etter markedsmisbruksforordningen artikkel 17 nr. 4 tredje ledd. Departementet kan også gjøre endringer i, herunder fastsette unntak fra, bestemmelsene gjennomført etter første ledd til gjennomføring av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

§ 3-2. *Anvendelse på egenkapitalbevis*

Egenkapitalbevis er å anse som finansielle instrumenter etter markedsmisbruksforordningen artikkel 3 nr. 1 punkt 1. Markedsmisbruksforordningens bestemmelser om aksjer gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis så langt de passer.

§ 3-3. *Personer med ledelsesansvar, meldeplikt*

- (1) Personer som lever sammen i et ekteskapsliknende forhold, skal anses likestilt med ektefeller etter markedsmisbruksforordningen artikkel 3 nr. 1 punkt 26.
- (2) Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker kan utarbeide og offentliggjøre oversikter over personer som nevnt i markedsmisbruksforordningen artikkel 3 nr. 1 punkt 25, angitt med navn og type tillitsverv eller stilling i selskapet.
- (3) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om beløpsgrensen for inntreden av meldeplikt og unntak fra meldeplikt etter markedsmisbruksforordningen artikkel 19. Departementet kan også fastsette bestemmelser om plikt til å oversende lister utarbeidet etter markedsmisbruksforordningen artikkel 19 nr. 5 til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker, og hvilken informasjon som skal gis om de listeførte.

§ 3-4. *Presisering av personelt virkeområde*

Forbudet mot innsidehandel og markedsmanipulasjon i markedsmisbruksforordningen artikkel 14 bokstav a og b og artikkel 15 gjelder også for en fysisk person som for en juridisk persons regning deltar i beslutninger om å gjennomføre slike handlinger eller unnlater.

II. Salg av finansielle instrumenter som selgeren ikke eier mv.

§ 3-5. *Shortsalgforordningen*

- (1) EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) nr. 236/2012 (om shortsalg og visse sider ved kredittapsbytteavtaler (shortsalgforordningen)) gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.
- (2) Når det i loven her vises til shortsalgforordningen, menes forordningen slik den til enhver tid er gjennomført og endret etter første eller tredje ledd.
- (3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her og i forskrift gjøre endringer i, herunder fastsette unntak fra, bestemmelsene gjennomført i første ledd til gjennomføring av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

§ 3-6. *Anvendelse på egenkapitalbevis*

Shortsalgforordningens bestemmelser om aksjer gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis så langt de passer.

III. Urimelige forretningsmetoder

§ 3-7. *Forbud mot urimelige forretningsmetoder*

- (1) Ingen må benytte urimelige forretningsmetoder ved handel i finansielle instrumenter.
- (2) God forretningsskikk skal iakttas ved henvendelser som rettes til allmennheten eller til enkeltpersoner og som inneholder tilbud eller oppfordring til å fremsette tilbud om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter eller som ellers har til formål å fremme handel i finansielle instrumenter.
- (3) Bestemmelsen her gjelder for finansielle instrumenter som har tilknytning til Norge.
- (4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

Gjeldende §§ 4-2 og 4-4 oppheves.

Gjeldende § 4-3 blir ny § 4-2.

I ny § 4-2 skal nytt syvende ledd lyde:

(7) Melding etter bestemmelsen her skal inneholde opplysninger som fastsatt av departementet i forskrift. Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker skal offentliggjøre meldingen på en måte som angitt i § 5-12. Meldingen kan gis på norsk eller engelsk.

§ 4-2 syvende til niende ledd blir nye åttende til tiende ledd.

Gjeldende § 5-1 til § 5-3 oppheves.

Kapittel 7 skal lyde:

Kapittel 7. Prospektkrav ved offentlige tilbud og opptak til handel

I. EØS-prospekter

§ 7-1. *Prospektforordningen*

- (1) EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) 2017/1129 (om prospekter ved offentlige tilbud og notering på regulert marked (prospektforordningen)) gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.
- (2) Når det i loven her vises til prospektforordningen, menes forordningen slik den til enhver tid er gjennomført eller endret etter første eller tredje ledd.
- (3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her og i forskrift gjøre endringer i, herunder fastsette unntak fra, bestemmelsene gjennomført i første ledd til gjennomføring av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

§ 7-2. *Anvendelse på egenkapitalbevis*

Egenkapitalbevis er å anse som verdipapirer som definert i prospektforordningen artikkel 2 bokstav a. Prospektforordningens bestemmelser om aksjer og § 7-4 første ledd gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis så langt det passer.

§ 7-3. *Beløpsgrense for plikt til å utarbeide EØS-prospekt*

Offentlig tilbud om tegning eller kjøp av verdipapirer er unntatt fra kravet om å utarbeide EØS-prospekt etter artikkel 3 nr. 1 i prospektforordningen dersom det samlede vederlaget for hvert slikt tilbud i EØS er mindre enn 8 millioner euro beregnet over en periode på tolv måneder.

§ 7-4. *Ansvar for EØS-prospekt*

(1) Når offentlig tilbud om tegning eller kjøp av aksjer fremsettes av selskapet som har utstedt aksjene, er foretakets styre eller tilsvarende styringsorgan ansvarlig for at EØS-prospektet oppfyller relevante informasjonskrav. Tilsvarende gjelder ved opptak til handel på regulert marked.

(2) I andre tilfeller enn etter første ledd skal minst tilbyderer, personen som søker opptak til handel, eller eventuelle garantister etter omstendighetene være ansvarlig for at EØS-prospektet oppfyller informasjonskravene.

II. Nasjonale prospekter

§ 7-5. *Plikt til å utarbeide nasjonale prospekter*

(1) Ved tilbud om tegning eller kjøp av verdipapirer med et samlet vederlag på mellom 1 million euro og 8 millioner euro beregnet over en periode på 12 måneder, skal det utarbeides nasjonale prospekter etter reglene i kapittelet her.

(2) Med verdipapirer etter første ledd menes omsettelige verdipapirer med unntak av pengemarkedsinstrumenter med kortere løpetid enn 12 måneder.

(3) § 7-2 gjelder tilsvarende så langt det passer.

§ 7-6. *Unntak fra plikt til å utarbeide nasjonale prospekter*

Artikkel 1 nr. 4 og nr. 6 første punktum i prospektforordningen, jf. § 7-1, om unntak fra plikt til å utarbeide prospekt ved offentlig tilbud gjelder tilsvarende for nasjonale prospekter.

§ 7-7. *Innhold i og ansvar for nasjonale prospekter*

(1) Nasjonale prospekter skal inneholde opplysninger som er nødvendige for at investorene skal kunne foreta en velfundert vurdering av utstederens og eventuelle garantisters økonomiske stilling og utsikter, og av rettigheter knyttet til de tilbudte verdipapirene. I vurderingen av hva som er nødvendige opplysninger, skal det blant annet ses hen til særlige forhold hos tilbyderer og arten av de verdipapirene som tilbys. Opplysningene skal fremstilles i en kortfattet, lett forståelig og analyserbar form.

(2) Nasjonale prospekter skal inneholde informasjon om navn og stilling på personer som er ansvarlige for prospektet. § 7-4 gjelder tilsvarende.

(3) Nasjonale prospekter skal inneholde en ansvarserklæring undertegnet av de ansvarlige for prospektet om at opplysningene, så langt de kjenner til, er i samsvar med de faktiske forhold, og at det ikke er utelatt opplysninger som er av en slik art at de kan endre prospektets meningsinnhold, samt at de har truffet alle rimelige tiltak for å sikre dette.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om innholdet i nasjonale prospekter, herunder krav til språk og fremstilling av opplysningene i nærmere angitt rekkefølge.

§ 7-8. Registrering av nasjonale prospekter i Foretaksregisteret

Nasjonale prospekter skal registreres i Foretaksregisteret før offentliggjøring.

§ 7-9. Gyldighet og offentliggjøring av nasjonale prospekter

(1) Nasjonale prospekter er gyldige i 12 måneder etter registrering i Foretaksregisteret, forutsatt at det utarbeides et tillegg som nevnt i § 7-10 der det er krav om dette.

(2) Nasjonale prospekter skal offentliggjøres senest når tilbudsperioden starter. Offentliggjøring skjer ved at prospektet gjøres elektronisk tilgjengelig på hjemmesiden til tilbyderer eller tilretteleggeren.

(3) Dersom det orienteres om tilbud i annonser eller på annen måte, skal det samtidig informeres om at nærmere opplysninger fremgår av det nasjonale prospektet, samt hvor prospektet er elektronisk tilgjengelig. Informasjonen skal være i overensstemmelse med opplysningene i prospektet.

(4) Akseptformular kan bare gis ut sammen med et fullstendig nasjonalt prospekt.

§ 7-10. Tillegg til nasjonale prospekter

(1) Enhver ny vesentlig omstendighet, feil eller unøyaktighet som kan få betydning for vurderingen av verdipapirene, og som oppstår eller blir kjent mellom tidspunktet for registrering av det nasjonale prospektet i Foretaksregisteret og tidspunktet for akseptperiodens utløp, skal fremgå av et tillegg til prospektet.

(2) Tillegget skal registreres i samsvar med § 7-8 og offentliggjøres uten ugrunnet opphold i samsvar med § 7-9.

§ 7-11. Tilbakekall av aksept gitt i tilknytning til nasjonale prospekter

(1) Dersom det nasjonale prospektet ikke inneholder opplysninger om pris eller fremgangsmåten for prisfastsettelsen, kan aksept av tilbudet tilbakekalles innen to dager etter at endelig pris og antall verdipapirer som tilbys er registrert i Foretaksregisteret.

(2) Aksept av tilbud gjort før tillegg til et nasjonalt prospekt ble offentliggjort, jf. § 7-10, kan tilbakekalles innen to dager etter offentliggjøring dersom den nye omstendigheten, feilen eller unøyaktigheten oppstod eller ble kjent før levering av verdipapirene. Siste dato for tilbakekall av aksepten skal angis i tillegget.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om registrering som nevnt i første ledd.

III. Generelle bestemmelser

§ 7-12. Prospektmyndigheten

(1) Finanstilsynet er prospektmyndighet etter prospektforordningen og kan foreta kontroll av nasjonale prospekter etter eget tiltak.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette at nasjonale prospekter skal sendes Finanstilsynet for kontroll før prospektet offentliggjøres.

§ 7-13. Særlige virkemidler for prospektmyndigheten

(1) Dersom det er grunn til å tro at regler som er gitt i eller i medhold av kapittel 7 er overtrådt, kan Finanstilsynet:

1. gi pålegg om at et offentlig tilbud av verdipapirer eller opptak til handel på regulert marked skal suspenderes i inntil ti sammenhengende arbeidsdager,
2. forby annonsering av et offentlig tilbud av verdipapirer eller opptak til handel på regulert marked i inntil ti sammenhengende arbeidsdager,
3. suspendere, eller pålegge relevante handelsplasser å suspendere, handelen i inntil ti sammenhengende arbeidsdager.

(2) Finanstilsynet kan fatte vedtak om å nekte å behandle og godkjenne et prospekt som er utarbeidet av en utsteder, en tilbyder eller en person som søker om opptak til handel på et regulert marked, som har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold av kapittel 7, hvis overtredelsen medfører at det er grunn til å frykte at behandling og godkjenning av prospektet kan svekke investorbekyttelsen eller tilliten til verdipapirmarkedet.

(3) Dersom Finanstilsynet har truffet tiltak eller nedlagt forbud etter artikkel 42 i verdipapirmarkedsforordningen, jf. § 8-1, kan Finanstilsynet stanse kontrollen av et prospekt som er sendt inn for godkjenning, eller suspendere et tilbud av verdipapirer eller opptak til handel på et regulert marked, eller begrense tilbudet eller opptaket til handel, inntil tiltaket eller forbudet er opphørt.

(4) Finanstilsynet kan pålegge utstedere, tilbydere eller personer som søker om opptak til handel på et regulert marked, å gi supplerende opplysninger i prospektet når dette er nødvendig av hensyn til investorbekyttelsen.

(5) Finanstilsynet kan offentliggjøre, eller kreve at utstederen offentliggjør, alle vesentlige opplysninger som kan påvirke vurderingen av verdipapirer som tilbys til offentligheten eller tas opp til handel på et regulert marked, for å sikre investorbekyttelsen eller et velfungerende marked.

§ 7-14. *Gebyr til dekning av utgifter til prospektkontroll*

- (1) Finanstilsynet kan kreve gebyr til dekning av utgifter ved kontroll av prospekter fra den som har utarbeidet prospektet.
- (2) Foretaksregisteret kan kreve gebyr av tilbyderen til dekning av utgifter ved registrering av prospekter.
- (3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om beregning og innkreving av gebyr.

§ 7-15. *Utfyllende forskrifter*

Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til §§ 7-1 til 7-14, herunder fastsette ytterligere unntak fra prospektplikt.

Overskriften i § 9-19 skal lyde:

§ 9-19. *Produktstyring*

Ny § 9-30 a skal lyde:

§ 9-30 a. *Saksbehandling mv.*

Departementet kan fastsette bestemmelser i forskrift om at § 12-2 syvende ledd, § 12-4 åttende ledd og §§ 12-8 til 12-10 helt eller delvis skal gjelde i tilpasset form for operatør av multilaterale handelsfasiliteter og organiserte handelsfasiliteter. Departementet kan fastsette bestemmelser om saksbehandlingen for beslutninger fattet av operatør av multilaterale handelsfasiliteter og organiserte handelsfasiliteter og bestemmelser om klage, omgjøring og klageordning for slike beslutninger, herunder at § 12-11 om klagenemnd skal gjelde tilsvarende.

§ 9-34 nytt sjette ledd skal lyde:

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-9 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Denne bestemmelsen og §§ 10-10 til 10-17 gjelder tilsvarende for verdipapirforetakets styremedlemmer og ansatte, og for personer og foretak som har bestemmende innflytelse i verdipapirforetaket, herunder innflytelse som nevnt i aksjelovene § 1-3. Tilsvarende gjelder for tilknyttet agent etter § 10-22.

§ 10-9 fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 10-12 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Et verdipapirforetak som yter porteføljeforvaltning eller informerer kunden om at det yter uavhengig investeringsrådgivning, jf. § 10-10 tredje ledd nr. 1, kan ikke motta og beholde vederlag fra andre enn kunden.

§ 10-15 første ledd første punktum skal lyde:

Et verdipapirforetak som yter investeringsrådgivning eller driver porteføljeforvaltning, skal innhente nødvendige opplysninger om kundens eller den potensielle kundens kunnskap og erfaring fra det aktuelle investeringsområdet, samt kundens finansielle situasjon og investeringsmål, herunder kundens risikotoleranse og evne til å bære tap.

§ 10-15 annet ledd første punktum skal lyde:

Et verdipapirforetak skal når det yter andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning eller porteføljeforvaltning, søke å innhente opplysninger om kundens eller den potensielle kundens kunnskap og erfaring fra det aktuelle investeringsområdet.

§ 10-17 femte ledd skal lyde:

(5) Når et verdipapirforetak yter porteføljeforvaltning til en ikke-profesjonell kunde eller har informert en slik kunde om at foretaket vil gi kunden en periodisk egnethetsvurdering, skal den periodiske informasjonen til kunden omfatte en oppdatert erklæring om hvordan investeringen svarer til kundens preferanse, mål og andre egenskaper.

Kapittel 12 overskriften skal lyde:

Kapittel 12. Virksomhetskrav for regulerte markeder, klagenemnd mv.

Foran § 12-1 skal overskriften til nytt avsnitt I lyde:

I. Virksomhetskrav for regulerte markeder

§ 12-8 skal lyde:

§ 12-8. *Tvangsmulkt*

(1) Ved pålegg etter § 12-2 syvende ledd og § 12-4 åttende ledd om opplysningsplikt kan en markedsoperatør fastsette en tvangsmulkt som løper for hver dag som går etter utløpet av den fristen som er satt for oppfyllelse av pålegget, inntil pålegget er oppfylt.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder om mulktens størrelse og varighet, hvem mulkten skal tilfalle, frafall av påløpt tvangsmulkt, om den skal være tvangsgrunnlag for utlegg, forsinkelsesrenter og andre bestemmelser om inndrivning.

§ 12-9 skal lyde:

§ 12-9. *Overtredelsesgebyr*

(1) Ved brudd på §§ 11-20 til 11-22, § 11-25 eller kapittel 12 eller forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene, eller ved vesentlige brudd på et regulert markeds regler eller forretningsvilkår, kan markedsoperatøren pålegge utstederen av finansielle instrumenter som er tatt opp til handel på vedkommende regulerte marked eller medlemmer på vedkommende regulerte marked, å betale et overtredelsesgebyr.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder gebyrets størrelse, foreldelse, hvem gebyret skal tilfalle, om det skal være tvangsgrunnlag for utlegg, forsinkelsesrenter og andre bestemmelser om inndrivning.

Etter § 12-9 skal overskriften til nytt avsnitt II lyde:

II. Forvaltningslovens anvendelse, klagenemnd mv.

§ 12-10 skal lyde:

§ 12-10. *Forvaltningslovens anvendelse på beslutninger truffet av markedsoperatør*

(1) Når en markedsoperatør treffer beslutninger etter §§ 12-2, 12-3, 12-4, 12-8, 12-9 og § 13-2, får forvaltningsloven kapittel III, IV, V, VIII, med unntak av § 13, anvendelse med mindre annet følger av loven her eller forskrift fastsatt med hjemmel i loven.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende når tilsyn er delegert til en markedsoperatør etter § 19-1 tredje og fjerde ledd, og operatøren treffer beslutninger etter kapittel 19 eller 21, og når tilbudsmyndigheten treffer vedtak etter kapittel 6, 19 eller 21. I tillegg får forvaltningsloven kapittel VI om klage og omgjøring, og kapittel IX og X om administrative sanksjoner og tvangsmulkt anvendelse på slike beslutninger med mindre annet følger av loven her eller forskrift fastsatt med hjemmel i loven.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om saksbehandlingen og sakskostnader i tilknytning til beslutninger etter bestemmelsen her, herunder unntak fra forvaltningsloven. Departementet kan også fastsette bestemmelser om klage på og omgjøring av beslutninger etter bestemmelsen her, herunder bestemmelser om klageadgang og unntak fra klageadgang og at operatør av regulert marked skal ha klageordning og nærmere bestemmelser om slik klageordning.

§ 12-11 første ledd skal lyde:

(1) Departementet kan oppnevne en egen klagenemnd for å avgjøre klager på beslutninger som nevnt i § 12-10. Klagenemnden skal ha en leder og en nestleder som begge skal ha juridisk embetseksamen.

§ 12-11 tredje ledd skal lyde:

(3) Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet med mindre annet fremgår av loven her eller forskrift fastsatt med hjemmel i loven.

§ 12-11 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Departementet kan i forskrift fastsette at beslutninger som nevnt i første ledd første punktum ikke skal avgjøres av klagenemnden, og at klage på andre beslutninger med hjemmel i loven her skal avgjøres av

klagenemnden. Departementet kan også fastsette nærmere bestemmelser om frister, innholdet av klage, tilsvarende og muntlig forhandling, dekning av partenes sakskostnader og om klagenemndens sammensetning og virksomhet, herunder dekning av kostnader til nemnden.

Kapittel 19 skal lyde:

Kapittel 19. Tilsyn og administrative virkemidler

§ 19-1. Tilsyn med handelen i finansielle instrumenter mv.

(1) Tilsynet med virksomheten til verdipapirforetak, handelsplasser, markedsoperatører, datarapporteringsforetak og sentrale motparter, samt med overholdelsen av bestemmelsene gitt i eller i medhold av loven her, skal føres av Finanstilsynet.

(2) Finanstilsynet fører kontroll med at årsregnskap, årsberetning, halvårsregnskap og annen finansiell rapportering, samt rapportering om betalinger til myndigheter, fra utstedere av omsettelige verdipapirer som er eller søkes tatt opp til handel på regulert marked i EØS og som har Norge som hjemstat, er i samsvar med lov eller forskrifter.

(3) Departementet kan delegere tilsynet med overholdelsen av nærmere angitte bestemmelser i markedsmisbruksforordningen, jf. § 3-1, fra Finanstilsynet til en annen offentlig myndighet eller til operatør av en handelsplass eller en annen markedsaktør.

(4) § 19-2 femte ledd jf. ellefte ledd, § 19-7 første ledd og § 19-10 gjelder tilsvarende når tilsynskompetansen er delegert etter tredje ledd, med mindre annet er bestemt.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om tilsynet med handelen i finansielle instrumenter. Departementet kan herunder fastsette forskrifter om kontroll og tiltak som nevnt i annet ledd for å sikre at det blir gitt korrekt informasjon i tilfeller der den finansielle rapporteringen og rapporteringen om betalinger til myndigheter etter annet ledd, ikke er i samsvar med lov eller forskrifter. Departementet kan også fastsette nærmere bestemmelser om tilsyn delegert etter bestemmelsen her, herunder om behandlingsgebyr, klage og saksbehandling.

§ 19-2. Kontrollvirksomhet, opplysningsplikt og meldeplikt

(1) Verdipapirforetak, sentrale motparter, datarapporteringsforetak og markedsoperatører plikter å gi Finanstilsynet de opplysninger som kreves om forhold som angår foretakets forretning og virksomhet. Tilsvarende gjelder foretak i samme konsern. Tilsvarende gjelder også for verdipapirforetaks tilknyttede agenter. Foretaket plikter å fremvise, og i tilfelle utlevere til kontroll, dokumentasjon etter § 9-16 første ledd nr. 8, herunder lydopptak og elektronisk kommunikasjon etter § 9-17, og øvrig fysisk og elektronisk dokumentasjon som angår virksomheten.

(2) Revisor for foretak som nevnt i første ledd plikter på forespørsel å gi Finanstilsynet opplysninger om foretakenes virksomhet.

(3) Dersom det inntreffer forhold som medfører risiko for at foretak som nevnt i første ledd ikke vil kunne oppfylle de fastsatte krav til kapital og likviditet, eller det oppstår andre forhold som kan innebære stor risiko knyttet til driften av foretaket, skal foretaket straks gi melding til Finanstilsynet om dette. Sentral motpart skal i tillegg straks varsle Finanstilsynet dersom det skjer andre vesentlige endringer av betydning for tillatelsen.

(4) Ved mistanke om brudd på verdipapirhandelloven kapittel 3 eller ureglementerte markedsforhold eller ved vesentlige brudd på reglene til en handelsplass, plikter operatøren for handelsplassen og selskap i samme konsern straks å melde fra til og bistå Finanstilsynet. Opplysningene og bistanden skal gis uten kostnad for Finanstilsynet. Dersom operatøren for en handelsplass har grunn til å anta at det er benyttet

urimelige forretningsmetoder, opptrådt i strid med god forretningsskikk eller for øvrig handlet i strid med bestemmelsene i loven her, skal dette meddeles Finanstilsynet.

(5) Et foretak plikter å gi de opplysninger som Finanstilsynet anser nødvendige for å avgjøre om det har skjedd overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her vedrørende finansielle instrumenter som er utstedt av foretaket. Tilsvarende gjelder for andre som regelmessig utfører ledelsesfunksjoner for utstederen.

(6) Finanstilsynet kan kreve å få de opplysninger det finner nødvendig i sin kontrollvirksomhet fra en verdipapirsentral på den måten Finanstilsynet finner hensiktsmessig.

(7) Utstedere som nevnt i § 19-1 annet ledd og deres revisor plikter å gi Finanstilsynet de opplysninger om utsteders forhold som Finanstilsynet krever til gjennomføring av kontroll etter § 19-1 annet ledd. Utstedere som nevnt i § 19-1 annet ledd, deres styremedlemmer og andre tillitsvalgte, ledende ansatte og revisor skal gi melding til Finanstilsynet om finansiell rapportering fra utstederen som de anser ikke gir et rettvise bilde i overensstemmelse med det relevante regelverket for finansiell rapportering.

(8) Finanstilsynet kan pålegge utsteder, tilbyder eller person som søker opptak til handel, og andre som nevnte foretak og personer har bestemmende innflytelse over, eller som har bestemmende innflytelse over disse, plikt til å gi opplysninger og utlevere dokumenter.

(9) Finanstilsynet kan pålegge revisor og ledelsen hos utsteder, tilbyder eller personer som søker opptak til handel, samt finansielle mellommenn, plikt til å gi opplysninger.

(10) Finanstilsynet kan pålegge enhver å innhente den dokumentasjonen som tilsynet krever til gjennomføring av kontroll av at vedkommende har etterlevd bestemmelsene i EMIR, jf. § 17-1, eller i forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

(11) Opplysningsplikten etter bestemmelsen her gjelder uten hinder av taushetsplikt. Opplysningsplikten for et foretak gjelder tilsvarende for deres ansatte, styremedlemmer og andre tillitsvalgte, og for andre som regelmessig utfører ledelsesfunksjoner for foretaket.

(12) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om innholdet av opplysningsplikten eller meldeplikten, herunder bestemmelser om unntak fra taushetsplikt, i hvilket format opplysningene skal gis, og Finanstilsynets behandling av opplysninger som innhentes.

§ 19-3. *Opplysningsplikt for enhver ved mistanke om overtredelse av verdipapirhandelloven*

(1) Dersom Finanstilsynet har mistanke om overtredelse av kapittel 3, 4, 5 eller kapittel 8 til 15 eller forskrifter gitt for å utfylle disse bestemmelsene, kan enhver pålegges å gi de opplysninger Finanstilsynet krever, herunder å fremlegge dokumenter, elektronisk lagret informasjon og utskrift fra lagringsmedium.

(2) Ved mistanke om overtredelse av markedsmissbruksforordningen, jf. § 3-1, i forbindelse med varederivater, kan Finanstilsynet kreve opplysningene utlevert i standardisert format, samt kreve utlevert transaksjonsrapportering fra markedsdeltagerne på de handelsplasser der de underliggende varene handles. I tillegg kan Finanstilsynet kreve direkte tilgang til handelssystemene.

(3) Opplysningsplikten i første og annet ledd gjelder uten hinder av taushetsplikt, med unntak av opplysninger som vedkommende ville vært forhindret fra å gi i straffesak. Opplysningsplikten gjelder uansett uten hinder av:

1. lovbestemt taushetsplikt som ellers påhviler skattemyndigheter og myndigheter som har til oppgave å overvåke offentlig regulering av ervervsvirksomhet,
2. taushetsplikt etter folkeregisterloven,
3. taushetsplikt etter valutaregisterloven,
4. taushetsplikt som nevnt i ekomloven § 2-9 for så vidt gjelder opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger og elektronisk kommunikasjonsadresse.

(4) Ved mistanke om overtredelse av artikkel 14 og 15 i markedsmissbruksforordningen, jf. § 3-1, gjelder ikke taushetsplikten som nevnt i ekomloven § 2-9 for så vidt gjelder opplysninger om trafikkdata, dersom det er gitt fritak fra slik taushetsplikt etter bestemmelsen her. Begjæring om fritak fra taushetsplikten fremsettes av Finanstilsynet for tingretten på det sted hvor det mest praktisk kan skje. Retten kan ved kjennelse gi slikt fritak. Ved vurderingen av om fritak skal gis, skal det blant annet legges vekt på hensynet til taushetsplikten og sakens opplysning. Straffeprosessloven § 52 annet ledd og § 170 a gjelder tilsvarende. Etter begjæring fra Finanstilsynet kan retten beslutte å utsette underretning om kjennelsen dersom det er strengt nødvendig for sakens behandling. Straffeprosessloven § 100 a gjelder tilsvarende.

(5) Politi og påtalemyndighet skal etter anmodning fra Finanstilsynet og uten hinder av lovbestemt taushetsplikt gi Finanstilsynet de opplysninger som er nødvendige for å oppfylle Norges forpliktelser om utveksling av informasjon og tilsynssamarbeid etter EØS-avtalen.

(6) Opplysningene etter bestemmelsen her kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist og kan nedtegnes eller lagres som lydopptak. Den som innkalles til avhør, har rett til å la seg bistå av advokat.

(7) Denne bestemmelsen gjelder selv om det er besluttet bevissikring etter § 19-5 og gis tilsvarende anvendelse der Finanstilsynet anmodes av annen stats myndighet som fører tilsyn som nevnt i finanstilsynsloven, om å innhente opplysninger på bakgrunn av mistanke om tilsvarende overtredelse av vedkommende stats lovgivning.

(8) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om innholdet av opplysningsplikten, herunder bestemmelser om unntak fra taushetsplikt, i hvilket format opplysningene skal gis, Finanstilsynets behandling av opplysninger som innhentes, samt nærmere bestemmelser om domstolskontroll etter fjerde ledd.

§ 19-4. *Opplysningsplikt overfor tilbudsmyndigheten*

(1) Tilbudsmyndigheten kan uten hinder av taushetsplikt kreve opplysninger som antas å ha betydning for spørsmål som omfattes av kapittel 6 fra verdipapirforetak, andre foretak og personer.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om opplysningsplikten, herunder unntak fra taushetsplikt og krav til behandling av overskuddsinformasjon.

§ 19-5. *Bevissikring*

(1) For å søke etter bevis kan Finanstilsynet, når det er rimelig grunn til å anta at bestemmelsene i kapittel 3, kapittel 7 avsnitt I og II, § 9-23, kapittel 15 eller forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene er overtrådt, eller det er nødvendig for å oppfylle Norges avtaleforpliktelser overfor annen stat, kreve:

1. å få adgang til lokaler, eiendommer og andre oppbevaringssteder hvor det kan finnes bevis for overtredelse,
2. å få adgang til bolig dersom det er særlig grunn til å anta at bevis oppbevares der,
3. å ta med ting, herunder kopi av dokumenter og annen informasjon og elektronisk lagret informasjon som kan ha betydning som bevis for nærmere granskning,
4. å forsegle forretningslokaler, bøker, forretningspapirer eller elektronisk lagringsmedium så lenge undersøkelsen varer og dette anses nødvendig.

(2) Begjæring om adgang til bevissikring fremsettes av Finanstilsynet for tingretten på det sted hvor det mest praktisk kan skje. Retten treffer sin avgjørelse ved beslutning før bevissikringen settes i verk. Den begjæringen retter seg mot, skal ikke varsles om begjæringen eller beslutningen. Anke over beslutningen har ikke oppsettende virkning. Straffeprosessloven § 200, § 201 første ledd, §§ 117 til 120, jf. §§ 204, 207, 208, 209, 213 og kapittel 26 og forvaltningsloven § 15 annet og tredje ledd, gjelder så langt de passer.

(3) Finanstilsynet kan kreve bistand av politiet for å iverksette beslutning om bevissikring.

(4) Dersom det ikke er tid til å avvente rettens beslutning, kan Finanstilsynet kreve at politiet avstenger områder der bevisene kan være, inntil rettens beslutning foreligger.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om bevissikring og behandling av overskuddsinformasjon.

§ 19-6. *Finanstilsynets taushetsplikt*

(1) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om identiteten til personer som har gitt meldinger, tips eller liknende opplysninger om overtredelser av loven og tilhørende forskrifter, og om andre opplysninger som kan gjøre identiteten kjent, med mindre bruk av opplysningene er nødvendig som ledd i ytterligere undersøkelser av overtredelsen eller etterfølgende rettsforfølging av saken. Taushetsplikten etter første punktum gjelder også identiteten til den fysiske personen opplysningene gjelder. Taushetsplikten etter første og annet punktum gjelder overfor sakens parter og deres representanter.

(2) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om opplysninger som omhandler sanksjoner og andre tiltak som knytter seg til overtredelse av bestemmelser i loven her, eller forskrifter gitt i medhold av loven, dersom offentliggjøring av opplysningene kan skape alvorlig uro på finansmarkedene eller påføre de berørte parter uforholdsmessig stor skade. Forvaltningsloven § 13 og §§ 13 b til 13 e gjelder ikke for opplysninger som nevnt i første punktum.

(3) Gir Finanstilsynets undersøkelser grunn til å anta at noen er eller vil bli påført tap som følge av at bestemmelser i lov eller i medhold av lov ikke er overholdt, kan Finanstilsynet uten hinder av taushetsplikten etter finanstilsynsloven § 7 første ledd underrette vedkommende og utlevere opplysninger så langt det er nødvendig for å undersøke forholdet.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om taushetsplikt etter bestemmelsen her og etter finanstilsynsloven § 7 i tilknytning til utøvelse av tilsynsmyndighet etter loven her.

§ 19-7. *Pålegg mv.*

(1) Dersom Finanstilsynet har grunn til å anta at noen handler i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, herunder vedtak fattet med hjemmel i loven, kan Finanstilsynet pålegge vedkommende å rette forholdet. Pålegget om retting kan omfatte ethvert tiltak som er nødvendig for å bringe overtredelsen til opphør, herunder å stanse virksomhet eller korrigere falske eller villedende opplysninger.

(2) Pålegg om retting kan også gis dersom verdipapirforetak opptre i strid med interne retningslinjer og instruksjoner som nevnt i § 9-16, eller markedsoperatører eller datarapporteringsforetak opptre i strid med egne regler og forretningsvilkår. Tilsvarende gjelder dersom foretakenes ledelse eller styre ikke oppfyller kravene i § 9-10, § 11-7, § 14-5 eller artikkel 27 i EMIR, jf. § 17-1, eller forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

(3) Første ledd gjelder tilsvarende dersom Finanstilsynet underrettes av tilsynsmyndigheten i en annen EØS-stat om at et norsk verdipapirforetak har overtrådt regler som gjelder for foretakets virksomhet i vedkommende land. Finanstilsynet skal i tilfelle underrette tilsynsmyndigheten om hvilke pålegg som blir gitt.

(4) Finanstilsynet kan ved pålegg forby verdipapirforetak å drive virksomhet som ikke anses tilfredsstillende regulert i lov, forskrift gitt med hjemmel i lov eller interne retningslinjer og instruksjoner som nevnt i § 9-16, når virksomheten kan påføre foretaket eller dets kunder uforvarlig stor risiko. Finanstilsynet kan også gi pålegg om at slik virksomhet bare kan finne sted på bestemte vilkår.

(5) Dersom en eier med kvalifisert eierandel ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket, ikke har fått tillatelser etter § 9-13 annet ledd, § 11-10 sjette ledd eller § 13-3 første ledd eller opptrer i strid med tillatelsen for ervervet, kan Finanstilsynet gi pålegg om at stemmerettighetene knyttet til aksjene ikke kan utøves, eller at aksjene skal avhendes, etter fremgangsmåten i § 13-4.

(6) Finanstilsynet kan gi pålegg om å oppfylle opplysnings- og meldeplikter etter §§ 19-2 og 19-3.

(7) Finanstilsynet kan pålegge foretak som nevnt i § 19-1 annet ledd å innhente den dokumentasjonen som Finanstilsynet krever til gjennomføring av kontroll etter § 19-1 annet ledd.

(8) Finanstilsynet kan gi pålegg om stans i markedsføring eller salg av finansielle instrumenter eller strukturerte innskudd når verdipapirforetaket som har produsert produktene, ikke har utviklet eller gjennomført en hensiktsmessig prosess for godkjenning, eller på annen måte ikke oppfyller kravene etter § 9-19.

(9) Finanstilsynet kan gi pålegg om at handel i bestemte finansielle instrumenter skal stanses midlertidig eller permanent dersom særlige grunner tilsier det.

(10) Dersom tilbudsmyndigheten har grunn til å anta at noen opptrer i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av kapittel 6, kan tilbudsmyndigheten gi pålegg om retting. Tilbudsmyndigheten kan også gi pålegg om å oppfylle opplysningsplikten etter § 19-4.

(11) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om pålegg.

§ 19-8. *Forbud mot å ha ledelsesfunksjon*

(1) Dersom styremedlemmer, andre tillitsvalgte, oppdragstakere eller ansatte i foretak med tillatelse til å drive virksomhet som omfattes av denne loven eller i tilknyttet agent, har overtrådt eller medvirket til overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her, kan Finanstilsynet fatte vedtak om at vedkommende ikke kan ha ledelsesfunksjon dersom overtredelsen eller medvirkningen til denne, medfører at vedkommende må anses uskikket til å ha ledelsesfunksjon i et foretak som må ha tillatelse til å drive virksomhet etter loven.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 19-9. *Midlertidig forbud mot medlemskap på regulert marked mv.*

(1) Ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her, kan Finanstilsynet fatte vedtak om midlertidig å forby verdipapirforetak å være medlem eller deltaker på regulert marked og multilateral handelsfasilitet eller kunde av organisert handelsfasilitet hvis det er grunn til å frykte at medlemskapet eller deltakerforholdet kan skade det aktuelle markedet eller handelsplassen, andre kunder eller allmenne interesser.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 19-10. *Tvangsmulkt*

(1) Ved pålegg etter loven her kan Finanstilsynet fastsette en tvangsmulkt som løper for hver dag som går etter utløpet av fristen som er satt for oppfyllelse av pålegget, inntil pålegget er oppfylt.

(2) Ved pålegg etter § 19-4 og § 19-7 tiende ledd kan tilbudsmyndigheten fastsette en tvangsmulkt som løper for hver dag som går etter utløpet av fristen som er satt for oppfyllelse av pålegget, inntil pålegget er oppfylt.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om mulktens størrelse og varighet, frafall av påløpt tvangsmulkt, om den skal være tvangsgrunnlag for utlegg og andre bestemmelser om inndriving.

§ 19-11. *Administrativ inndragning*

- (1) Finanstilsynet kan helt eller delvis inndra vinning som er oppnådd ved overtredelse av:
 1. markedsmisbruksforordningen, jf. § 3-1, artikkel 14 om forbud mot innsidehandel og ulovlig spredning av innsideinformasjon, artikkel 15 om forbud mot markedsmanipulasjon, artikkel 16 om forebygging og avdekking av markedsmisbruk, artikkel 17 om offentliggjøring av innsideinformasjon, artikkel 18 om innsidelister, artikkel 19 om transaksjoner utført av personer med ledelsesansvar og artikkel 20 om investeringsanbefalinger og statistikk,
 2. shortsalgforordningen, jf. § 3-5, artikkel 12 til 15 om udekket shortsalg,
 3. § 3-7, § 9-1, §§ 10-3 til 10-5, §§ 10-9 til 10-17,
 4. forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.
- (2) Inndragningen foretas overfor den som vinningen er tilfalt, også når den som vinningen tilfaller, er en annen enn lovovertræderen.
- (3) Når størrelsen på vinningen ikke kan godtgjøres, fastsettes beløpet skjønnsmessig.
- (4) Dersom vinningen er tilfalt et selskap som inngår i et konsern, hefter selskapets morselskap og morselskapet i det konsern selskapet er en del av, subsidiært for beløpet.
- (5) Beslutning om administrativ inndragning etter bestemmelsen her anses ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Forvaltningsloven kapittel IV og V kommer til anvendelse.
- (6) Det skal gis en frist for vedtakelse av beslutningen om administrativ inndragning på inntil to måneder.
- (7) Dersom beslutningen om administrativ inndragning ikke vedtas, kan Finanstilsynet innen tre måneder etter utløpet av vedtaksfristen reise sak mot vedkommende i den rettskrets der vedkommende kan saksøkes. Saken følger tvisteloven. Megling i forlikrådet er ikke nødvendig.
- (8) Det skal gjøres fradrag i kravet om administrativ inndragning for beløp som den ansvarlige etter dom er forpliktet til å betale tilbake til den skadelidte. Det samme gjelder hvis vedkommende på forhånd har foretatt slik tilbakebetaling og godtgjør at tilbakebetaling har funnet sted. Dersom dom som nevnt i første punktum avsies etter at vinning er avstått, og den ansvarlige ikke har midler til å dekke kravet, skal den avståtte vinningen tilbakeføres til skadelidte i den grad det er nødvendig for å betale det beløpet som er fastsatt i dommen.
- (9) Adgangen for Finanstilsynet til å treffe beslutning om administrativ inndragning foreldes ti år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at Finanstilsynet gir forhåndsvarsel eller treffer beslutning om administrativ inndragning.
- (10) Vedtatt beslutning om administrativ inndragning er tvangsgrunnlag for utlegg.
- (11) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om administrativ inndragning etter bestemmelsen her.

§ 19-12. *Klagenemnd for finansiell rapportering fra utstedere mv.*

- (1) Departementet kan i forskrift fastsette at en klagenemnd skal avgjøre klager på vedtak etter § 19-1 annet ledd eller etter bestemmelser gitt i medhold av § 19-1 annet og femte ledd.
- (2) Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om frister, innholdet av klage, tilsvarende og muntlig forhandling samt om klagenemndens sammensetning og virksomhet.
- (3) Klagenemndens utgifter til klagebehandling etter første ledd dekkes av Finanstilsynet og utlignes på utstedere av omsettelige verdipapirer som er tatt opp til handel på regulert marked i EØS med Norge som hjemstat. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

(4) Det kan kreves gebyr for behandling av klage som angitt i første ledd. Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om når gebyr skal kreves, om gebyrenes størrelse og om innkrevingen.

Kapittel 21 skal lyde:

Kapittel 21. Administrative sanksjoner og straff

§ 21-1. Overtredelse av markedsmisbruksforordningen mv.

(1) Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av markedsmisbruksforordningen, jf. § 3-1, artikkel 14 bokstav c om forbud mot ulovlig spredning av innsideinformasjon, artikkel 15 om forbud mot markedsmanipulasjon, artikkel 16 om forebygging og avdekking av markedsmisbruk, artikkel 17 om offentliggjøring av innsideinformasjon, artikkel 18 om innsidelister, artikkel 19 om transaksjoner utført av personer med ledelsesansvar, artikkel 20 om investeringsanbefalinger og statistikk, § 3-7 og forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

(2) For fysiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 43 millioner kroner ved overtredelse av markedsmisbruksforordningen artikkel 14 bokstav c, artikkel 15 og § 3-7, 9 millioner kroner ved overtredelse av artikkel 16 og artikkel 17 og inntil 5 millioner kroner ved overtredelse av artikkel 18, artikkel 19 og artikkel 20.

(3) For juridiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 127 millioner kroner, eller opptil 15 prosent av den samlede årsomsetningen etter siste godkjente årsregnskap, ved overtredelse av markedsmisbruksforordningen artikkel 14 bokstav c, artikkel 15 og § 3-7 og inntil 22 millioner kroner, eller opptil 2 prosent av den samlede årsomsetningen i henhold til siste godkjente årsregnskap, ved overtredelse av artikkel 16 og artikkel 17. Ved overtredelse av artikkel 18, artikkel 19 og artikkel 20 kan det fastsettes et overtredelsesgebyr på inntil 9 millioner kroner.

(4) Overtredelsesgebyret kan fastsettes til inntil tre ganger oppnådd fortjeneste eller unngått tap som følger av overtredelsen dersom dette gir høyere gebyr enn utmålingen etter annet og tredje ledd.

(5) Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr etter bestemmelsen her gjelder også for operatør av en handelsplass, offentlig myndighet og markedsaktør som er delegert tilsynskompetanse etter § 19-1 tredje ledd, med mindre annet er bestemt.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder om delegasjon etter femte ledd, bestemmelser om gebyrets størrelse, foreldelse, hvem gebyret skal tilfalle, om det skal være tvangsgrunnlag for utlegg og andre regler om inn driving.

§ 21-2. Overtredelse av shortsalgforordningen

(1) Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av shortsalgforordningen, jf. § 3-5, artikkel 5 til 10 om rapportering, artikkel 12 til 15 om udekket shortsalg og forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

(2) Bestemmelsene i § 21-5 tredje til femte ledd gjelder tilsvarende.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 21-3. Overtredelse av reglene om flagging og periodisk rapportering

(1) Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av § 4-2 og forskrifter gitt til utfylling av denne bestemmelsen.

(2) Finanstilsynet kan ilegge foretak som nevnt i § 19-1 annet ledd overtredelsesgebyr dersom foretakets finansielle rapportering eller rapportering om betaling til myndigheter, ikke er i samsvar med lov eller forskrift. Klage over slikt vedtak følger reglene i § 19-12.

(3) For juridiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 82 millioner kroner, eller opptil 5 prosent av den samlede årsomsetningen etter siste godkjente årsregnskap.

(4) For fysiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 17 millioner kroner.

(5) Overtredelsesgebyret kan fastsettes til inntil to ganger oppnådd fortjeneste eller unngått tap som følge av overtredelsen dersom dette gir høyere gebyr enn utmålingen etter tredje og fjerde ledd.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 21-4. *Overtredelse av regler om prospekt*

(1) Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av kapittel 7 avsnitt I om EØS-prospekter, avsnitt II om nasjonale prospekter og forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

(2) For juridiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 47 millioner kroner, eller opptil 3 prosent av den samlede årsomsetningen etter siste godkjente årsregnskap.

(3) For fysiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 7 millioner kroner.

(4) Overtredelsesgebyret kan fastsettes til inntil to ganger oppnådd fortjeneste eller unngått tap som følge av overtredelsen, dersom dette gir høyere gebyr enn utmålingen etter annet og tredje ledd.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 21-5. *Overtredelse av regler om verdipapirmarkedet mv.*

(1) Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av kapittel 8 til 15, plikter som følger av enkeltvedtak gitt med hjemmel i noen av bestemmelsene som nevnt og forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

(2) Første ledd gjelder ikke foretak med hovedsete i annen EØS-stat som nevnt i § 9-34. Slike foretak og fysiske personer tilknyttet foretaket, den norske filialen eller den tilknyttede agenten, kan ilegges overtredelsesgebyr ved overtredelse av bestemmelsene nevnt i § 9-35.

(3) For foretak kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 43 millioner kroner, eller opptil 10 prosent av den samlede årsomsetningen etter siste godkjente årsregnskap.

(4) For fysiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 43 millioner kroner.

(5) Overtredelsesgebyret kan fastsettes til inntil to ganger oppnådd fortjeneste eller unngått tap som følge av overtredelsen, dersom dette gir høyere gebyr enn utmålingen etter tredje og fjerde ledd.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 21-6. *Overtredelse av EMIR om OTC-derivater, sentrale motparter mv.*

(1) Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av EMIR, jf. § 17-1, artikkel 4 til 13 om clearing, rapportering og risikoreduksjon mv. for OTC-derivater, artikkel 26 til 54 om organisatoriske krav for sentrale motparter og samvirkingsavtaler og forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

(2) Bestemmelsene i § 21-5 tredje til femte ledd gjelder tilsvarende.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 21-7. *Overtredelse i tilknytning til overtakelsestilbud*

- (1) Tilbudsmyndigheten kan ilegge overtredelsesgebyr til den som ikke etterkommer tilbudsmyndighetens pålegg etter § 19-4 jf. § 19-7 tiende ledd annet punktum.
- (2) Bestemmelsene i § 21-5 tredje til femte ledd gjelder tilsvarende, med mindre annet er bestemt.
- (3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder gebyrets størrelse, foreldelse, hvem gebyret skal tilfalle, om det skal være tvangsgrunnlag for utlegg, og andre regler om inndrivning.

§ 21-8. *Overtredelse av opplysningsplikt og pålegg mv.*

- (1) Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr til den som ikke etterkommer Finanstilsynets pålegg etter § 19-7 femte, sjette eller niende ledd.
- (2) Bestemmelsene i § 21-5 tredje til femte ledd gjelder tilsvarende.
- (3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende når myndigheten til å gi pålegg er delegert etter § 19-1 fjerde ledd, med mindre annet er bestemt.
- (4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder gebyrets størrelse, foreldelse, hvem gebyret skal tilfalle, om det skal være tvangsgrunnlag for utlegg, og andre regler om inndrivning.

§ 21-9. *Vilkår for å ilegge overtredelsesgebyr*

- (1) Fysiske personer kan bare ilegges overtredelsesgebyr etter kapittelet her for forsettlig eller uaktsomme overtredelser.
- (2) Forvaltningsloven § 46 første ledd gjelder for foretak.
- (3) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om kvalifisert skyldkrav som vilkår for å ilegge overtredelsesgebyr.

§ 21-10. *Beregning av samlet årsomsetning ved ileggelse av overtredelsesgebyr*

Når bestemmelser om overtredelsesgebyr knytter beregning av satser for overtredelsesgebyret til den samlede årsomsetningen etter siste godkjente årsregnskap, skal den samlede omsetningen for et morselskap eller et datterselskap av et morselskap som skal utarbeide konsernregnskap etter direktiv 2013/34 EU, være den totale årsomsetningen, eller tilsvarende inntekt etter relevante regnskapsdirektiver, etter siste tilgjengelige konsoliderte årsregnskap godkjent av ledelsen i det overordnede morforetaket.

§ 21-11. *Foreldelse mv.*

- (1) Adgangen for Finanstilsynet til å ilegge overtredelsesgebyr etter kapittelet her foreldes fem år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at Finanstilsynet gir forhåndsvarsel eller fatter vedtak om overtredelsesgebyr.
- (2) Første ledd gjelder tilsvarende for andre som har myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr etter kapittelet her, med mindre noe annet er bestemt.
- (3) Departementet kan fastsette forskrifter om renter ved forsinket betaling av overtredelsesgebyr og nærmere bestemmelser om foreldelse.

§ 21-12. *Midlertidig forbud mot å foreta egenhandel i finansielle instrumenter*

- (1) Dersom ansatte i verdipapirforetak forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene nevnt i § 21-1 første ledd, kan Finanstilsynet fatte vedtak om at vedkommende i en periode på inntil to år ikke skal kunne

utføre handel for egen regning i nærmere angitte finansielle instrumenter eller på nærmere angitte markeder.

(2) Finanstilsynet kan etter søknad gjøre unntak fra forbudet for nærmere bestemte handler.

(3) Adgangen til å ilegge forbud etter bestemmelsen her foreldes to år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at Finanstilsynet gir forhåndsvarsel eller fatter vedtak om forbud mot å foreta egenhandel.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 21-13. *Medvirkning*

Medvirkning til overtredelse av bestemmelsene som nevnt i §§ 21-1 til 21-8 kan sanksjoneres på samme måte.

§ 21-14. *Momenter ved ileggelse av administrative sanksjoner*

Ved avgjørelsen av om en administrativ sanksjon skal ilegges og ved utmåling kan det tas hensyn til:

1. overtredelsens grovhet og varighet,
2. graden av skyld hos overtrederen,
3. overtrederens finansielle styrke, særlig samlet omsetning eller årsinntekt og eiendeler,
4. oppnådd fortjeneste eller unngått tap,
5. tap påført tredjepart som følge av overtredelsen,
6. vilje til å samarbeide med myndighetene,
7. tidligere overtredelser,
8. forhold som nevnt i forvaltningsloven § 46 annet ledd,
9. andre relevante forhold.

§ 21-15. *Straff*

(1) Med bøter eller fengsel inntil 6 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer markedsmisbruksforordningen, jf. § 3-1, artikkel 14 bokstav a eller b om forbud mot innsidehandel eller artikkel 15 om forbud mot markedsmanipulasjon.

(2) Med bøter eller fengsel inntil 4 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer markedsmisbruksforordningen, jf. § 3-1, artikkel 14 bokstav c om forbud mot ulovlig spredning av innsideinformasjon.

(3) Med bøter eller fengsel inntil 3 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 9-1 eller §§ 10-9 til 10-17.

(4) Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer:

1. markedsmisbruksforordningen, jf. § 3-1, artikkel 16 om forebygging og avdekking av markedsmisbruk, artikkel 17 om offentliggjøring av innsideinformasjon, artikkel 18 om innsidelister, artikkel 19 om transaksjoner utført av personer med ledelsesansvar, artikkel 20 om investeringsanbefalinger og statistikk eller § 3-7,
2. shortsalgforordningen, jf. § 3-5, artikkel 5 til 10 om rapportering eller artikkel 12 til 15 om udekket shortsalg,
3. § 4-2,
4. prospektforordningen, jf. § 7-1, artikkel 3 om plikt til å offentliggjøre et prospekt og unntak, artikkel 6 om prospektet, artikkel 23 om tillegg til prospektet, § 7-5, § 7-7 nr. 1 eller § 7-10,

5. § 9-16 første ledd nr. 8, § 9-17, § 9-18 eller § 9-23,
6. §§ 10-3 til 10-5,
7. § 15-1 åttende ledd, § 15-3 eller § 15-4,
8. unnlater å etterkomme pålegg eller krav etter § 19-5 eller § 19-7, herunder når myndigheten til å gi pålegg er delegert etter § 19-1 fjerde ledd.

(5) Første til fjerde ledd gjelder tilsvarende for utfyllende forskrifter til de enkelte bestemmelsene.

§ 21-16. *Anvendelse på handlinger eller unnlatelser i utlandet*

(1) Bestemmelsene i kapittelet her får anvendelse uavhengig av om unnlatelsene eller handlingene har funnet sted i utlandet, og uavhengig av om de er foretatt av norske eller utenlandske statsborgere eller foretak, ved overtredelse av:

1. markedsmisbruksforordningen, jf. § 3-1, når handlingen eller unnlatelsen gjelder:
 - a) instrumenter eller produkter nevnt i markedsmisbruksforordningen artikkel 2 nr. 1 og 2 som er tatt opp eller søkt tatt opp til handel på regulert marked, auksjoneres på auksjonsplattform, handles på multilateral handelsfasilitet eller organisert handelsfasilitet eller er søkt tatt opp til handel på multilateral handelsfasilitet som har virksomhet i Norge,
 - b) instrumenter, produkter eller kontrakter etter markedsmisbruksforordningen artikkel 2 nr. 1 og 2 der verdien avhenger av eller har en effekt på instrumenter som nevnt i bokstav a,
 - c) referanseverdi som nevnt i markedsmisbruksforordningen artikkel 2 nr. 2 når administrator av, eller bidragsyter til, denne har virksomhet i Norge,
2. shortsalgforordningen, jf. § 3-5, eller pålegg gitt i medhold av denne, når handlingen eller unnlatelsen har en tilknytning til Norge som nevnt i shortsalgforordningen artikkel 2 nr. 1 bokstav j,
3. § 3-7 om forbud mot urimelige forretningsmetoder i tilfeller som nevnt i bestemmelsens tredje ledd,
4. § 4-2 om flaggeplikt i tilfeller som nevnt i § 4-1,
5. prospektforordningen, jf. § 7-1, når handlingen eller unnlatelsen har tilknytning til Norge som nevnt i artikkel 2 bokstav m,
6. § 15-4 om posisjonsrapportering i tilfeller som nevnt i § 15-5 første ledd,
7. bestemmelser etter loven her som regulerer nærmere angitt virksomhet,
8. andre bestemmelser når det fremstår klart at handlingen eller unnlatelsen omfattes av det stedlige virkeområdet for handlingsnormen.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende når det for øvrig følger av straffeloven §§ 4 til 8 eller § 1-2 i loven her at bestemmelsene får anvendelse på forholdet.

II

I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer:

§ 4-4 første ledd bokstav g skal lyde:

- g) I aksjeselskap og allmennaksjeselskap skal det opplyses om aksjetegningen er skjedd uten prospekt som nevnt i verdipapirhandelloven kapittel 7. Det skal i tilfelle opplyses om hvorfor prospekt ikke var nødvendig. For EØS-prospekt utarbeidet etter prospektforordningen, jf. verdipapirhandelloven § 7-1, skal det vedlegges en erklæring fra Finanstilsynet om at prospektet er godkjent. Nasjonale prospekt skal innsendes til Foretaksregisteret i samsvar med verdipapirhandelloven § 7-8. Disse reglene kommer tilsvarende til anvendelse på egenkapitalbevis.

§ 5-1 fjerde ledd skal lyde:

Når grunnlaget for det som innkommer til registrering, er tegning av aksje eller egenkapitalbevis, skal registerføreren kontrollere at det er gitt opplysninger om at prospekt ikke er nødvendig, eller at nasjonalt prospekt eller erklæringen om godkjenning av EØS-prospekt er innsendt til Foretaksregisteret etter § 4-4 første ledd bokstav g.

III

I lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond gjøres følgende endring:

§ 2-1 annet ledd skal lyde:

(2) Forvaltningsselskap med tillatelse etter første ledd kan gis tillatelse til å drive porteføljeforvaltning som angitt i verdipapirhandelloven § 2-3 tredje ledd.

IV

I lov 20. juni 2014 nr. 28 om forvaltning av alternative investeringsfond gjøres følgende endringer:

§ 3-2 fjerde ledd skal lyde:

(4) En forvalter som har tillatelse til å yte porteføljeforvaltning etter § 2-2 tredje ledd, kan ikke plassere kundens midler i alternative investeringsfond som den forvalter, med mindre kunden har gitt skriftlig forhåndssamtykke.

§ 9-4 annet ledd bokstav g skal lyde:

g) med tillatelse til å drive porteføljeforvaltning etter § 2-2 tredje ledd ikke overholder krav til kapital etter § 2-6 eller § 2-7 med tilhørende forskrifter.

V

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi overgangsregler.